

Agentic AI:

Wat accountants in de
samenstel- en controlepraktijk
moeten weten

Audit- en accountantskantoren werken in een omgeving die wordt gekenmerkt door toenemende complexiteit, hogere kwaliteitsverwachtingen en voortdurende druk om meer te doen met beperkte middelen. In reactie hierop onderzoeken veel bedrijven geavanceerde technologieën die het professionele oordeel, de consistentie en de efficiëntie kunnen ondersteunen zonder afbreuk te doen aan de verantwoordingsplicht.

Agentic AI vertegenwoordigt een opkomende benadering van kunstmatige intelligentie die verder gaat dan geïsoleerde automatisering of prompt-gebaseerde tools. In plaats van simpelweg te reageren op gebruikersinput, zijn Agentic systemen ontworpen om te werken binnen gedefinieerde grenzen, waarbij ze professionals continu ondersteunen via gestructureerde workflows, ingebouwde controles en menselijk toezicht.

Deze gids introduceert Agentic AI als een praktische, bestuurlijke evolutie van AI voor audit en accounting. Er wordt uitgelegd hoe Agentic systemen verschillen van traditionele automatisering en hoe kantoren deze capaciteiten op verantwoorde wijze kunnen toepassen om de kwaliteit van controles en professionele besluitvorming te ondersteunen.

Het veranderende landschap van audit en accounting

Audit- en accountingkantoren worden tegenwoordig geconfronteerd met meerdere operationele en professionele uitdagingen. Opdrachten worden steeds complexer, de verwachtingen op het gebied van regelgeving blijven zich ontwikkelen en belanghebbenden verwachten steeds vaker tijdige inzichten die worden ondersteund door robuuste documentatie.

Tegelijkertijd hebben organisaties te kampen met voortdurende beperkingen op het gebied van talent en de noodzaak om de kwaliteit consistent te schalen over de verschillende opdrachten. Deze druk heeft ertoe geleid dat veel organisaties opnieuw onderzoeken hoe technologie hun professionals kan ondersteunen, niet door hun beoordelingsvermogen te vervangen, maar door de consistentie te verbeteren en problemen eerder te kunnen identificeren.

Hoe AI tegenwoordig vaak wordt ingezet

Veel van de kunstmatige intelligentie die momenteel wordt ingezet in audit- en accountingomgevingen kan grofweg worden gegroepeerd in verschillende gemeenschappelijke benaderingen:

- Op regels gebaseerde automatisering, die vooraf gedefinieerde logica volgt om herhaalbare taken uit te voeren
- Data-analyse en machine learning, die grote datasets analyseren om trends, afwijkingen of risico-indicatoren te identificeren
- Generative AI, die narratieve output produceert zoals samenvattingen, uitleg of conceptdocumentatie

Deze benaderingen hebben zinvolle voordelen opgeleverd, vooral in het automatiseren van repetitieve taken en het versnellen van informatieverwerking. Ze worden echter vaak geïsoleerd toegepast en zijn meestal afhankelijk van menselijke initiatie in plaats van continu te functioneren binnen de workflow van een opdracht.

Als gevolg daarvan kunnen bedrijven nog steeds te maken krijgen met gefragmenteerde workflows, handmatige overdrachten en vertraagde identificatie van problemen.

Wat is het verschil tussen Generative AI en Agentic AI?

Generative AI wordt vaak ingezet op een reactieve, vraaggestuurde manier: een gebruiker stelt een vraag en het systeem reageert. Hoewel dit model effectief is voor onderzoek, opstellen en samenvatten, beheert het niet inherent workflows of monitort het niet de veranderende context voor een opdracht.

Agentic AI bouwt voort op deze mogelijkheden door intelligente automatisering te introduceren binnen duidelijk gedefinieerde beperkingen. In plaats van te wachten op aanwijzingen, zijn autonome systemen ontworpen om continu specifieke doelstellingen te ondersteunen, zoals het bewaken van de voortgang, het signaleren van uitzonderingen of het voorbereiden van materiaal voor beoordeling.

Cruciaal is dat Agentic AI geen onbeperkte autonomie impliceert. In plaats daarvan wordt de nadruk gelegd op weloverwogen actie geleid door regels, context en menselijk toezicht.

Wat maakt Agentic AI anders dan andere AI?

Het bepalende verschil is niet intelligentie - het is intentie plus actie.

Capaciteit	Regelgebaseerde automatisering	Analyse en machine learning	Generatieve AI	Agentic AI
Natuur	Instructies volgen	Oppervlakkige inzichten	Reageren op prompts	Acties naar resultaten coördineren
Gedrag	Vooraf gedefinieerde stappen uitvoeren	Patronen en afwijkingen identificeren	Inhoud en uitleg genereren	Vastgestelde doelen nastreven binnen beperkingen
Aanpassing	Geen - herprogrammering vereist	Beperkt tot getrainde patronen	Flexibele reacties op prompts	Aanpak aanpassen op basis van context en feedback
Toepassingsgebied	Enkele taak	Enkelvoudige analyse	Enkele interactie	Meerstappen workflows, van begin tot eind
Initiatief	Geen - wacht op een trigger	Geen - wacht op gegevens	Geen - wacht op een prompt	Handelt binnen gedefinieerde grenzen en toezicht

Agentic AI verschilt van andere benaderingen door contextueel bewustzijn te combineren met het vermogen om doelgericht en gestuurd actie te ondernemen in meerdere stappen, in plaats van te reageren op geïsoleerde instructies of aanwijzingen.

Hoe werkt Agentic AI in de praktijk?

Een veelgebruikte manier om Agentic AI te conceptualiseren is door middel van een terugkerende operationele lus:

Vorbereiden → Analyseren → Beoordelen

Dit proces wordt ondersteund door governance.

In dit model:

- Observeert het systeem relevante input, zoals opdrachtgegevens, workflowstatus of vooraf gedefinieerde triggers
- Het bepaalt passende volgende stappen op basis van regels, context en doelstellingen
- Het voert toegestane acties uit, zoals het voorbereiden van documentatie of het benadrukken van risico's

Dit raamwerk is niet prescriptief of universeel, maar het biedt een bruikbare lens om te begrijpen hoe agentische systemen verschillen van puur reactieve hulpmiddelen.

Mensgericht door ontwerp

In de professionele dienstverlening is het doel van Agentic AI niet onafhankelijke besluitvorming. In plaats daarvan zijn deze systemen ontworpen om onder menselijke leiding te werken, met duidelijk gedefinieerde grenzen en goedkeuringspunten.

Professioneel oordeel, conclusies en aftekeningen blijven de verantwoordelijkheid van gekwalificeerde professionals. Agentic AI ondersteunt deze verantwoordelijkheid door de administratieve last te verminderen, de zichtbaarheid te verbeteren en professionals te helpen hun aandacht te richten op datgene wat het belangrijkste is.

Deze mensgerichte aanpak sluit aan bij de nadruk die het beroep legt op verantwoordelijkheid, scepsis en verdedigbaarheid.

Overwegingen met betrekking tot bestuur en controle

In audit- en accountingomgevingen wordt Agentic AI meestal geïmplementeerd met sterke governance waarborgen. Deze omvatten over het algemeen:

- Duidelijke gegevensherkomst en traceerbaarheid
- Rolgebaseerde machtigingen en toegangscontroles
- Gedefinieerde escalatiepaden en menselijke goedkeuringsdrempels

Deze controles helpen ervoor te zorgen dat geavanceerde automatisering professionele normen en wettelijke verwachtingen ondersteunt.

Governance is geen toevoeging aan Agentic AI, maar een fundamenteel onderdeel van een verantwoord gebruik ervan.

Praktische toepassingen in audit en accounting

Als Agentic AI doordacht wordt toegepast, kan het een reeks activiteiten van de opdracht ondersteunen, zoals:

- Monitoren van de voortgang van de opdracht en wijzen op mogelijke hiaten
- Voorbereiden van ontwerpen van documentatie voor professionele beoordeling
- Ondersteunen van kwaliteitsbeheerprocessen met real-time zichtbaarheid

De effectiviteit van deze toepassingen hangt af van de gegevenskwaliteit, het systeemontwerp en het verandermanagement.

Verbeteren van auditkwaliteit

Door continu en binnen gedefinieerde grenzen te werken, kan Agentic AI helpen om problemen eerder in de levenscyclus van de opdracht aan het licht te brengen, het aantal herhalingen te verminderen en de consistentie tussen teams te verbeteren.

Deze voordelen zijn niet automatisch. Ze zijn afhankelijk van doordachte implementatie, passende controles en actieve betrokkenheid van professionals. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kunnen agentische systemen een zinvolle bijdrage leveren aan de kwaliteit en efficiëntie van audits.

De weg vooruit

Verwacht wordt dat bedrijven in de nabije toekomst menselijk gestuurde AI-modellen zullen blijven gebruiken. Deze benadering weerspiegelt de nadruk van het beroep op beoordelingsvermogen, verantwoordingsplicht en vertrouwen.

Agentic AI is een evolutie, geen vervanging, van bestaande tools. Het biedt bedrijven een manier om van gefragmenteerde automatisering over te stappen op meer geïntegreerde, ondersteunende systemen die aansluiten bij professionele waarden.

Conclusie

Agentic AI heeft de potentie om de manier waarop audits en accountingwerkzaamheden worden uitgevoerd zinvol te verbeteren, mits het wordt toegepast binnen een goed beheerd, mensgericht kader.

Door zich te richten op ondersteuning en door verantwoordelijkheid in het systeemontwerp te verankeren, kunnen bedrijven op verantwoorde wijze gebruikmaken van geavanceerde AI-mogelijkheden en tegelijkertijd de principes die het beroep definiëren, versterken.

Agentic AI is nog steeds in ontwikkeling en dat geldt ook voor het begrip van de beroepsgroep over hoe het verantwoord kan worden toegepast.

**Benieuwd hoe jouw kantoor zich
kan voorbereiden op opkomende
AI-capaciteiten en tegelijk
auditkwaliteit en naleving van
regelgeving kan waarborgen?
[Neem contact op met ons team](#)
en ontdek hoe je workflows,
governance en technologische basis
kunt versterken.**

Caseware Netherlands

Fauststraat 3, 7323 BA
Apeldoorn, Netherlands

T +31 55 368 1050
E info.nl@caseware.com

www.caseware.com/nl